

A V I Z
cu privire la confirmarea legalității alegerii Parlamentului Republicii Moldova

nr. 1 din 22.04.2009

Monitorul Oficial nr.83-85/7 din 30.04.2009

* * *

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională în componența:
Dumitru PULBERE – președinte, judecător-raportor
Alina IANUCENCO – judecător
Victor PUȘCAȘ – judecător
Petru RAILEAN – judecător-raportor
Elena SAFALERU – judecător
Valeria ȘTERBETȚ – judecător-raportor

cu participarea grefierului Victoria Botnariuc-Trelea, președintelui Comisiei Electorale Centrale, Eugeniu Știrbu, vicepreședintelui Comisiei Electorale Centrale, Renata Lapti, secretarului Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan, reprezentanților concurenților electorali: Mihai Ghimpu – Partidul politic “Partidul Liberal”, Dumitru Graur – Partidul politic “Alianța Moldova Noastră”, Ștefan Creangă – Partidul politic “Partidul Liberal Democrat din Moldova”, Serghei Sîrbu – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, conducându-se după prevederile art.135 alin.(1) lit.e) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin.(1) lit.e) și art.63 lit.f) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară publică rezultatele alegerii Parlamentului Republicii Moldova.

Drept temei pentru examinarea dosarului au servit raportul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009, aprobat prin Hotărîrea nr.2509 din 11 aprilie 2009, și procesul-verbal al Comisiei Electorale Centrale privind totalizarea rezultatelor alegerii Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XVII-a din 5 aprilie 2009, prezentate spre examinare Curții Constituționale la 12 aprilie 2009, în conformitate cu art.60 alin.(2) și alin.(3) și art.89 alin.(1) din Codul electoral.

Prin decizia Curții Constituționale din 12 aprilie 2009 materialele au fost acceptate spre examinare în fond.

Prin Decizia nr.1 din 12 aprilie 2009, în baza art.60 alin.(2¹) din Codul electoral, Curtea Constituțională a dispus renumărarea, în termen de 9 zile, a voturilor exprimate în alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 în ansamblu pe țară.

Examinînd raportul și procesul-verbal ale Comisiei Electorale Centrale privind totalizarea rezultatelor alegerii Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XVII-a din 5 aprilie 2009 și analizînd materialele referitoare la alegeri, inclusiv hotărîrile Comisiei Electorale Centrale, contestațiile depuse de concurenți pe parcursul campaniei electorale, raportul preliminar din 6 aprilie 2009 și raportul final al Coaliției Civile pentru Alegeri Libere și Corecte privind monitorizarea alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009, comunicatul din 6 aprilie 2009 privind constatările și concluziile preliminare asupra alegerilor parlamentare formulate de Misiunea Internațională de Observare a Alegerilor, declarația Misiunii de observatori din partea Comunității Statelor Independente asupra rezultatelor monitorizării organizării și desfășurării alegerilor în Parlamentul Republicii Moldova, precum și raportul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele renumărării, la 15 aprilie 2009, a voturilor exprimate în alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009, aprobat prin Hotărîrea nr.2523 din 21 aprilie 2009, și procesul-verbal al Comisiei Electorale Centrale privind totalizarea rezultatelor alegerii Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XVII-a din 5 aprilie 2009 în urma renumărării voturilor din 15 aprilie 2009, aprobat prin Hotărîrea nr.2517 din 21 aprilie 2009,

audiind informația prezentată de judecătorii-raportori și explicațiile participanților la proces, Curtea Constituțională

A CONSTATAT:

Potrivit raportului Comisiei Electorale Centrale, alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 s-au desfășurat în conformitate cu dispozițiile constituționale și legale, cu respectarea principiilor internaționale în domeniul electoral și angajamentelor asumate de Republica Moldova în calitate de membru al Consiliului Europei.

Existența unui sistem politic competitiv și pluralist și încadrarea unui număr mare de partide politice și candidați independenți în cursa electorală au oferit alegătorilor posibilitatea de a-și exprima opțiunile autentice.

Alegerile parlamentare au fost monitorizate de 3134 de observatori, inclusiv 2532 de observatori naționali din partea a 20 de instituții și 602 observatori internaționali din partea a 28 de instituții (inclusiv 17 din partea a 8 instituții străine), 95 de jurnaliști naționali și 47 de jurnaliști internaționali reprezentând 23 de mijloace de informare în masă din țară și, respectiv, 24 de mijloace de informare în masă de peste hotare.

Din inițiativa Institutului de Politici Publice, la 5 aprilie 2009 s-a efectuat un sondaj de opinie la ieșirea din cabinele de vot (*exit poll*).

La scrutin au participat 1.555.577 de alegători, sau 58,35 la sută, ceea ce constituie mai mult de 1/2 din numărul de persoane înscrise în listele electorale, certificând valabilitatea scrutinului.

Desfășurarea scrutinului parlamentar din 5 aprilie 2009 denotă următoarele:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale	2.564.710
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	100.906
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	1.555.734
d) numărul de alegători care au participat la votare	1.555.577
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	157
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	19.433
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
Partidul Social Democrat	56.855
Partidul politic "Partidul Liberal"	201.812
Partidul politic "Alianța Moldova Noastră"	150.110
Partidul Popular Creștin Democrat	46.549
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	760.139
Partidul politic "Partidul Liberal Democrat din Moldova"	190.932
Partidul Democrat din Moldova	45.623
Partidul politic "Uniunea Centristă din Moldova"	42.242
Mișcarea social-politică "Acțiunea Europeană"	15.447
Partidul Dezvoltării Spirituale "Moldova Unită"	3.360
Partidul Conservator	4.384
Banari Sergiu, candidat independent	8.751
Urîtu Ștefan, candidat independent	2.796
Partidul politic "Partidul Ecologist "Alianța Verde" din Moldova"	retras
Railean Victor, candidat independent	665
Partidul politic "Pentru Neam și Țară"	retras
Uniunea Muncii "Patria-Родина"	retras
Partidul Republican din Moldova	1.438
Țîmbalist Tatiana, candidat independent	2.465
Lomakin Alexandr, candidat independent	2.576
Cușnir Valentina, candidat independent	retras
h) numărul total de voturi valabil exprimate	1.536.144
i) numărul buletinelor de vot tipărite	2.677.864

Curtea Constituțională constată că, dintre concurenții electorali înregistrați de Comisia Electorală Centrală, mai mult de șase la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară au obținut:

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	- 760139.00 – 49.48%
Partidul Liberal	- 201812.00 – 13.14%
Partidul Liberal Democrat	- 190932.00 – 12.43%
Alianța Moldova Noastră	- 150110.00 – 9.77%

Nici un candidat independent nu a depășit pragul electoral de trei la sută.

Alegerile din 5 aprilie 2009 s-au desfășurat preponderent în condițiile pluralismului politic, într-o atmosferă calmă, deschisă, fără incidente de natură să împiedice alegătorii să-și exercite dreptul de vot.

În raportul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatele renumărării, la 15 aprilie 2009, a voturilor exprimate în alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009, aprobat prin Hotărârea nr.2523 din 21 aprilie 2009, și în procesul-verbal respectiv, aprobat prin Hotărârea nr.2517 din 21 aprilie 2009, au fost consemnate următoarele date:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale	2.586.309
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	117.794
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	1.556.244
d) numărul de alegători care au participat la votare	1.556.083
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	161
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	18.996
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
Partidul Social Democrat	56.866
Partidul politic "Partidul Liberal"	201.879
Partidul politic "Alianța Moldova Noastră"	150.155
Partidul Popular Creștin Democrat	46.654
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	760.551
Partidul politic "Partidul Liberal Democrat din Moldova"	191.113
Partidul Democrat din Moldova	45.698
Partidul politic "Uniunea Centristă din Moldova"	42.211
Mișcarea social-politică "Acțiunea Europeană"	15.481
Partidul Dezvoltării Spirituale "Moldova Unită"	3.357
Partidul Conservator	4.399
Banari Sergiu, candidat independent	8.759
Urîtu Ștefan, candidat independent	2.803
Partidul politic "Partidul Ecologist "Alianța Verde" din Moldova"	retras
Railean Victor, candidat independent	667
Partidul politic "Pentru Neam și Țară"	retras
Uniunea Muncii "Patria-Родина"	retras
Partidul Republican din Moldova	1.436
Țîmbalist Tatiana, candidat independent	2.467
Lomakin Alexandr, candidat independent	2.591
Cușnir Valentina, candidat independent	retras
h) numărul total de voturi valabil exprimate	1.537.087
i) numărul buletinelor de vot tipărite	2.680.379

După cum rezultă din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2516 din 21 aprilie 2009 cu privire la participarea alegătorilor la votare în ziua de 5 aprilie 2009, adoptată în baza proceselor-verbale privind totalizarea rezultatelor renumărării voturilor din 15 aprilie 2009 ale consiliilor electorale de circumscripție raionale, municipale Chișinău și Bălți, Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, numărul de alegători înscriși în listele electorale și în listele suplimentare pe întreaga țară este de 2.704.103, la votare au

participat 1.556.083 de alegători, sau 57,54 la sută, ceea ce constituie mai mult de 1/2 din numărul de persoane înscrise în listele electorale.

După renumărare, numărul voturilor valabil exprimate s-a majorat pe baza buletinelor anterior recunoscute nevalabile, însă numărul de mandate atribuite de către Comisia Electorală Centrală partidelor politice nu s-a modificat.

La 14 aprilie 2009 liderul Partidului Social Democrat, Dumitru Braghîș, a depus la Curtea Constituțională 2 contestații, iar la 22 aprilie 2009 au depus contestații liderii partidelor politice: Alianța Moldova Noastră, Serafim Urechean, Partidul Liberal Democrat din Moldova, Vladimir Filat, Partidul Liberal, Mihai Ghimpu. În contestații au fost consemnate următoarele încălcări: pe alocuri s-a admis votarea fără prezentarea buletinului de identitate și votarea cu alte acte de identitate, precum și votarea multiplă prin înscrierea unor persoane în mai multe liste electorale; nu au fost semnate și ștampilate multe liste de votare; au votat persoane recunoscute în incapacitate de exercițiu; au fost lipsiți de dreptul de a participa la votare circa un milion de cetățeni care se află la muncă peste hotare; unii concurenți electorali au fost discriminați de către mijloacele de informare în masă; unii radiodifuzori nu au diferențiat activitatea funcțională a persoanelor oficiale de activitatea lor electorală, s-au utilizat fraudulos și abuziv resurse administrative; au fost comise falsificări în listele electorale (au fost incluse persoane decedate, persoane care în realitate nu au locuit și nu locuiesc pe adresele indicate în liste); a fost majorat în mod nejustificat numărul de alegători față de numărul alegătorilor în scrutinul parlamentar din 6 martie 2005; s-a permis agitația electorală în ziua votării și în ziua precedentă; o parte din listele suplimentare și listele alegătorilor care au solicitat votarea la domiciliu nu au fost semnate de președinții birourilor electorale și nu au fost autentificate; unele birouri electorale, la deschiderea votării, n-au întocmit procese-verbale; în multe secții de votare listele electorale n-au fost afișate cu cel puțin 20 de zile înainte de desfășurarea alegerilor; în campania electorală au fost antrenate organele de forță ale MAI, SIS, CCCEC, care au împiedicat amplasarea panourilor publicitare; s-a admis deteriorarea afișelor electorale; s-a interzis arendarea sălilor și a locurilor publice pentru întrunirile cu alegătorii organizate de PLDM; la 14 aprilie 2009 Curtea de Apel Chișinău a interzis accesul la listele electorale și copierea acestora.

În ședința plenară a Curții reprezentanții concurenților electorali au reiterat încălcările enumerate. Invocând și alte încălcări: înscrierea unor persoane în mai multe liste electorale, înmînarea mai multor buletine decît este prevăzut de lege unei singure persoane, ei au solicitat declararea alegerilor din 5 aprilie 2009 nule și invalidarea mandatelor de deputat.

Analizînd argumentele contestatarilor, actele prezentate de Comisia Electorală Centrală în conformitate cu art.60 alin.(1) și alin.(2) din Codul electoral, precum și materialele anexate de Comisia Electorală Centrală, Curtea a conchis următoarele.

Pe parcursul campaniei electorale organele electorale, inclusiv Comisia Electorală Centrală, și instanțele judecătorești competente au examinat o mare parte din neregulile evidențiate, majoritatea fiind lichidate. Afirmăția contestatarilor privind includerea în listele electorale a 1373 de persoane decedate pentru care s-a votat este lipsită de substanță, deoarece, după cum reiese și din hotărîrile organelor abilitate, obiecții de acest caracter nu au fost aduse în ordinea prevăzută de Codul electoral și în termenele stabilite.

Conform informației prezentate de Curtea Supremă de Justiție și afirmației enunțate de președintele Comisiei Electorale Centrale în ședința plenară, la data de 22 aprilie 2009 în organele competente nu existau contestații neexamine.

O altă parte din încălcările invocate de contestatari, cum ar fi: înscrierea cu bună-știință în listele electorale a persoanelor care nu au drept de vot în conformitate cu Codul, a unor persoane fictive sau înscrierea intenționată a unei persoane în mai multe liste, precum și refuzul nejustificat de a primi și soluționa contestațiile cu privire la operațiile electorale, înmînarea unei singure persoane a mai multor buletine decît este prevăzut de lege, continuarea agitației electorale în ziua votării și cea precedentă ei, potrivit art.71 alin.(1) și alin.(2) din Codul electoral, constituie contravenții administrative și se pedepsesc în conformitate cu dispozițiile Codului cu privire la contravențiile administrative. Constatarea contravențiilor administrative se face prin procese-verbale întocmite, după caz, de către primarii localităților, președinții organelor electorale sau de către colaboratorii organelor de poliție care își exercită funcțiile privind asigurarea securității operațiilor electorale. Procesele-verbale se remit instanței de judecată în a cărei rază teritorială se află localitatea în care s-a comis contravenția.

În ședința plenară a Curții reprezentanții concurenților electorali au afirmat că nu au contestat în procedura prevăzută de art.71 din Codul electoral acțiunile sau faptele specificate, ceea ce lipsește de forță probatorie orice materiale și argumente invocate de ei în acest sens.

Curtea relevă că toți concurenții electorali au avut în teritoriu reprezentanți cu drept de vot, drept de vot consultativ și observatori, care au semnat procesele-verbale cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor fără a expune rezerve sau contestații. Nici alegătorii nu au depus contestații.

Conform comunicatului Misiunii Internaționale de Observare a Alegerilor și raportului final al Coaliției Civile pentru Alegeri Libere și Corecte, pe parcursul campaniei electorale au avut loc unele încălcări ale legislației electorale, și anume: în reflectarea evenimentelor mass-media publică nu a făcut distincție între exercitarea de către autoritățile de stat a obligațiilor funcționale și activitățile lor electorale, au fost utilizate resurse administrative în scopuri electorale, autoritățile nu au asigurat un tratament egal față de toți concurenții, unii radiodifuzori au admis un tratament diferențiat față de concurenții electorali, unele posturi de televiziune au difuzat mesaje electorale camuflate, fără a aplica genericul "Electorală", unele posturi de televiziune (EuTV, Moldova 1 și TV 7) au comis derogări de la normele legale privind difuzarea publicității electorale.

Misiunea Internațională de Observare a Alegerilor a remarcat prezența masivă, în proporție de 97 la sută, la secțiile de votare vizitate a observatorilor din partea concurenților electorali, majoritatea reprezentând PCRM, PSD, PLDM, AMN, PL și PDM, și a apreciat că în 93 la sută din cazurile monitorizate numărarea voturilor s-a efectuat foarte bine și bine.

Conform concluziilor Misiunii Internaționale de Observare a Alegerilor și Misiunii de observatori din partea Comunității Statelor Independente, alegerile pentru Parlamentul Republicii Moldova din 5 aprilie 2009 s-au desfășurat în conformitate cu prevederile Codului electoral și standardele europene, în condițiile pluralismului politic, prin sufragiu deschis și liber exprimat, cu respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova. Încălcările semnalate nu au influențat asupra exprimării libere a voinței alegătorilor.

Potrivit art.92 din Codul electoral, Curtea Constituțională declară alegerile nule în cazul în care în procesul alegerilor și/sau la numărarea voturilor au fost comise încălcări ale Codului electoral care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor.

Curtea Constituțională relevă că încălcările dispozițiilor Codului electoral menționate în contestații nu au avut amploarea care să conducă la invalidarea alegerilor, nu au influențat voința alegătorilor și nu denotă că alegerile au avut un caracter fraudulos. Astfel, Curtea consideră că cererile concurenților electorali Partidul Liberal, Partidul Liberal Democrat din Moldova și Alianța Moldova Noastră privind invalidarea alegerilor sînt nefondate.

Avînd în vedere cele enunțate, Curtea Constituțională constată că scrutinul parlamentar din 5 aprilie 2009 s-a desfășurat conform prevederilor legale și standardelor internaționale cu privire la alegerile democratice. Rezultatele scrutinului parlamentar reflectă voința autentică a alegătorilor. În procesul alegerilor și la numărarea voturilor nu au fost comise încălcări ale Codului electoral de natură să influențeze rezultatele votării și atribuirea mandatelor.

În exercitarea atribuțiilor care-i revin potrivit Constituției, Curtea Constituțională confirmă că la 5 aprilie 2009 Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XVII-a a fost ales *in mod legal*, prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Pentru motivele arătate, în baza dispozițiilor art.140 din Constituția Republicii Moldova, art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.61 alin.(1) și art.63 din Codul jurisdicției constituționale și art.89 din Codul electoral, Curtea Constituțională adoptă următorul

AVIZ:

1. Se confirmă legalitatea alegerii Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XVII-a.
2. Avizul se remite Parlamentului Republicii Moldova și Comisiei Electorale Centrale.
3. Prezentul aviz este definitiv, nu poate fi supus nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în "*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*".

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE Dumitru PULBERE

Chișinău, 22 aprilie 2009.

Nr.1.

OPINIE SEPARATĂ

*expusă în temeiul art.27 alin.(5) din Legea cu privire la Curtea Constituțională
și art.67 din Codul jurisdicției constituționale*

Prin avizul din 22 aprilie 2009 Curtea Constituțională a confirmat legalitatea alegerii Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a XVII-a.

Consider că avizul Curții Constituționale a fost adoptat cu abateri de la procedura jurisdicției constituționale, pentru care motiv expun prezenta opinie separată, bazată pe următoarele considerente.

1. Conform alin.(2) art.89 din Codul electoral, Curtea Constituțională dispune de 10 zile pentru examinarea legalității desfășurării alegerilor, însă norma legală stipulează următoarea condiție: “dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite de legislație”. În deschiderea ședinței Curții Constituționale, un concurent electoral a prezentat copia contestației depuse la Curtea de Apel Chișinău cu o zi înainte, la 21.04.2009 (fapt confirmat de cancelaria instanței). La aceeași dată, pînă la totalizarea alegerilor, această contestație nu a fost acceptată de Comisia Electorală Centrală. În ședința Curții Constituționale a fost prezentată încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care această contestație a fost respinsă din lipsa competenței materiale, dar în care se stabilea termenul pentru depunerea recursului la CSJ. În baza normei precitate, consider că Curtea Constituțională urma să examineze legalitatea alegerilor numai după adoptarea de către CSJ a unei decizii irevocabile asupra contestației respective.

2. Conform alin.(3) art.31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și alin.(3) art.4 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională examinează numai probleme de drept. În ședința plenară însă Curtea și-a asumat sarcina de a examina contestațiile concurenților electorali, în conformitate cu alin.(3) art.67 din Codul electoral, care prevede că “contestațiile împotriva hotărîrii organului electoral cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor și atribuirea mandatelor se examinează de către instanța de judecată concomitent cu confirmarea legalității și validarea mandatelor”. Sînt de acord că din divergența acestor norme legale Curtea avea de ales, dar odată ce și-a asumat această sarcină, trebuia să examineze toate probele depuse de părți atît în favoarea, cît și în defavoarea legalității alegerilor parlamentare. Pentru motivele expuse consider că demersurile părților privind amînarea ședinței Curții Constituționale, depuse în conformitate cu art.59 din Codul jurisdicției constituționale, au fost respinse în mod neîntemeiat.

Ținînd cont de faptul că după renumărarea voturilor Comisia Electorală Centrală a prezentat un alt raport privind totalizarea rezultatelor alegerilor, iar concurenții electorali nu au putut lua act de listele electorale, care în acest timp au fost folosite pentru renumărarea voturilor, Curtea Constituțională avea dreptul legal de a amîna examinarea dosarului cu încă 10 zile după prezentarea ultimului raport.

Demersurile privind amînarea ședinței au avut un scop clar și justificat: acordarea unui termen pentru a putea prezenta certificatele de deces ale persoanelor incluse în listele electorale pentru care, după părerea concurenților electorali, s-a votat, pentru a obține de la autoritățile competente listele electorale în care au fost incluse persoane pe alte adrese, pentru a verifica datele din actele de identitate consemnate în listele electorale ș.a. Mai mult ca atît, Curtea Constituțională avea obligația de a crea concurenților electorali condițiile necesare prin reclamarea probelor de la autoritățile competente, așa cum procedează orice instanță de drept comun care examinează astfel de probe. În acest sens, Codul jurisdicției constituționale reglementează procedurile necesare (art.32, 50, 53, 59 ș.a.). Acordarea unui termen pentru prezentarea probelor era necesară, deoarece părțile pretindeau că au fost falsificate circa 20000 de voturi, concluzie bazată de ei pe verificarea listelor electorale din 10 circumscripții electorale administrative (raioane), care constituie 25% din toate listele. Probarea acestor încălcări ar fi influențat nu numai rezultatele votării, dar și atribuirea mandatelor, ceea ce ar fi determinat declararea alegerilor nule, așa cum prevede art.92 din Codul electoral. În avizul său Curtea Constituțională enumeră încălcările invocate de părți, dar nu analizează probele depuse și nici motivele pentru care aceste probe au fost respinse.

3. Conform legislației electorale, asupra desfășurării scrutinului se pronunță Comisia Electorală Centrală, instanțele de judecată și Curtea Constituțională. Unii concurenți electorali au depus contestații la toate aceste autorități, însă nici una nu le-a examinat, fiecare declinîndu-și competența în favoarea celorlalte.

Astfel, reprezentanții Comisiei Electorale Centrale au explicat în ședința plenară a Curții că nu au avut posibilitatea să examineze contestațiile pentru că au fost depuse pe data de 21.04.2009, cînd s-a efectuat totalizarea rezultatelor renumărării voturilor. Curtea de Apel Chișinău, la rîndul său, a considerat că în această materie competența aparține Curții Constituționale. Obiectiv fiind, contestațiile, unele fiind depuse în ziua ședinței plenare a Curții, nu puteau fi examinate calitativ în cîteva ore de Curtea Constituțională.

Asumîndu-și obligația de a examina contestațiile depuse, Curtea Constituțională nu a dat dovadă de consecvență și a refuzat să le analizeze, motivînd că acestea nu au fost probate în modul corespunzător în instanțele judiciare de drept comun. Astfel, Curtea Constituțională a închis cercul vicios, autoritățile competente obținînd o justificare pentru faptul că nu și-au îndeplinit atribuțiile.

4. În prezenta opinie separată nu mă pot pronunța asupra contestațiilor depuse, deoarece ele urmau a fi examinate în cadrul procesului de justiție constituțională sau în cadrul proceselor de justiție de drept comun în baza principiului contradictorialității. Numai o analiză amplă poate servi drept temei pentru aprecierea contestațiilor depuse. Judecătorii Curții au recunoscut existența încălcărilor invocate în contestații, dar, fără a le analiza, au decis că ele nu au putut să conducă la invalidarea alegerilor. Aceasta rezultă din aviz: “Curtea Constituțională relevă că încălcările dispozițiilor Codului electoral menționate în contestații nu au avut amploarea care să conducă la invalidarea alegerilor, nu au influențat voința alegătorilor și nu denotă că alegerile au avut un caracter fraudulos”.

În baza celor expuse, sînt de părere că Curtea Constituțională a încălcat procedura de examinare a dosarului.

JUDECĂTORUL CURȚII CONSTITUȚIONALE

Victor PUȘCAȘ

22 aprilie 2009